

UNIFORMA MILITARĂ ȘI ÎNSEMNELE DISTINCTIVE ALE MILITARILOR DIN CADRUL ARMATEI NAȚIONALE ȘI INSTITUȚIILOR MINISTERULUI APĂRĂRII

SECȚIUNEA 1

PRINCIPII GENERALE

1. Uniforma militară este un ansamblu unificat de îmbrăcăminte, încălțăminte militară, însemne distinctive și alte accesorii destinate pentru purtare de către militari.

2. Caracteristicile esențiale ale aspectului exterior al uniformei militare sînt:

- 1) construcția și culoarea uniformei militare;
- 2) diferite elemente decorative cu nuanțe de culori stabilite;
- 3) furnitura și epoleții conform modelelor stabilite.

3. Epoleții reprezintă un element special al uniformei militare, fiind destinat pentru diferențierea gradului militar.

4. Militarii poartă epoleți de trei tipuri: în formă de pară cu franjuri, în formă dreptunghiulară de tip husă și dreptunghiulară cu partea de sus trapezoidală.

5. Pe uniforma militară se plasează distincții de stat, semne distinctive, insigne și alte semne heraldice, instituite în modul stabilit.

6. Caracteristicile esențiale ale însemnelor distinctive sînt:

- 1) combinația de culori și configurații;
- 2) emblemele oficiale și elementele heraldice sînt specificate în anexa

nr.3.

SECȚIUNEA A 2-A

UNIFORMA MILITARĂ A MILITARILOR DIN CADRUL ARMATEI NAȚIONALE ȘI INSTITUȚIILOR MINISTERULUI APĂRĂRII

7. Pentru corpul de ofițeri cu grade supreme:

- 1) căciulă de astrahan de culoare brumărie;
- 2) chipiu din semilînă de culoare gri-deschis;
- 3) chipiu din semilînă de culoare verde-închis;
- 4) chipiu de gală din țesătură de semilînă de culoare albastru-închis;
- 5) beretă de fetru;
- 6) chipiu, panamă din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pusti;
- 7) capelă de iarnă din țesătură impermeabilă cu desen camuflat;
- 8) guler detașabil de astrahan de culoare brumărie;
- 9) palton din piele naturală/artificială de culoare neagră;
- 10) palton din postav de culoare verde-închis;
- 11) scurtă călduroasă din țesătură combinată de culoare verde-închis;
- 12) scurtă călduroasă din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 13) pardesiu din țesătură combinată de culoare verde-închis;
- 14) sacou de gală din semilînă de culoare albastru-închis;
- 15) veston din semilînă de culoare gri-deschis;
- 16) veston din țesătură de semilînă de culoare verde-închis;
- 17) giacă din semilînă de culoare verde-închis;
- 18) pulover tricotat din semilînă de culoare verde-închis;
- 19) tunică din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 20) tunică sport;
- 21) cămașă din țesătură combinată de culoare albă;
- 22) cămașă din țesătură combinată de culoare albă cu mâneci scurte;
- 23) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis;
- 24) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis cu mâneci scurte;
- 25) tricou din bumbac cu desen camuflat;
- 26) tricou sport;
- 27) cravată din țesătură combinată de culoare gri;
- 28) cravată din țesătură combinată de culoare neagră;
- 29) pantaloni de gală din țesătură de semilînă de culoare gri-închis;
- 30) pantaloni din semilînă de culoare gri-deschis;
- 31) pantaloni din semilînă de culoare albastru-închis;
- 32) pantaloni din semilînă de culoare verde-închis;
- 33) pantaloni sport;
- 34) șort sport;
- 35) pantaloni din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 36) fular tricotat din semilînă de culoare albă;
- 37) fular tricotat din semilînă de culoare verde-deschis;
- 38) mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare albă;
- 39) mănuși din piele naturală de culoare neagră;
- 40) pantofi din piele naturală de culoare gri;
- 41) pantofi din piele naturală de culoare neagră;

- 42) cizme călduroase din piele naturală de culoare neagră;
- 43) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (vară);
- 44) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (iarnă);
- 45) bocanci din piele naturală cu carîmbi înalți pentru pustiu;
- 46) ghete sport.

8. Pentru corpul de ofițeri cu grade superioare și inferioare, efectivul de subofițeri, sergenți și soldați care îndeplinesc serviciul militar prin contract:

- 1) căciulă de astrahan de culoare brumărie (pentru gradul colonel);
- 2) căciulă din blană de ovine de culoare brumărie;
- 3) chipiu de gală din semilînă de culoare albastru-închis;
- 4) chipiu din semilînă de culoare verde-închis;
- 5) bonetă din semilînă de culoare albastru-închis (pentru efectivul Forțelor Aeriene);
- 6) beretă de fetru;
- 7) chipiu, panamă din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pustiu;
- 8) capelă de iarnă din țesătură impermeabilă cu desen camuflat;
- 9) guler detașabil de astrahan de culoare brumărie (pentru gradul colonel);
- 10) fes tricotat de culoare neagră;
- 11) scurtă călduroasă din țesătură combinată de culoare verde-închis;
- 12) palton din postav de culoare verde-închis;
- 13) scurtă călduroasă din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 14) pardesiu din țesătură combinată de culoare verde-închis;
- 15) sacou de gală din semilînă de culoare albastru-închis (pentru corpul de ofițeri);
- 16) veston din semilînă de culoare verde-închis;
- 17) giacă din semilînă de culoare verde-închis;
- 18) pulover tricotat din semilînă de culoare verde-închis;
- 19) tunică din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 20) tunică sport;
- 21) cămașă din țesătură combinată de culoare albă;
- 22) cămașă din țesătură combinată de culoare albă cu mâneci scurte;
- 23) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis;
- 24) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis cu mâneci scurte;
- 25) tricou din bumbac cu desen camuflat;
- 26) tricou sport;
- 27) cravată din țesătură combinată de culoare neagră;
- 28) pantaloni din semilînă de culoare verde-închis;
- 29) pantaloni de gală din semilînă de culoarea gri-închis (pentru corpul de ofițeri);
- 30) pantaloni din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 31) pantaloni sport;
- 32) șort sport;
- 33) fular tricotat din semilînă de culoare albă;

- 34) fular tricotat din semilînă de culoare verde-deschis;
- 35) mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare albă;
- 36) mănuși din piele naturală de culoare neagră;
- 37) pantofi din piele naturală de culoare neagră;
- 38) cizme călduroase din piele naturală de culoare neagră;
- 39) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (vară);
- 40) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (iarnă);
- 41) bocanci din piele naturală cu carîmbi înalți pentru pustiu;
- 42) ghete sport.

9. *Pentru femeile – militari:*

- 1) căciulă de astrahan de culoare brumărie (pentru gradul colonel);
- 2) căciulă din blană de ovine de culoare brumărie;
- 3) pălărie de gală din semilînă de culoare gri-închis;
- 4) pălărie din semilînă de culoare verde-închis;
- 5) beretă de fetru;
- 6) fes tricotat de culoare neagră;
- 7) chipiu, panamă din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pustiu;
- 8) capelă de iarnă din țesătură impermeabilă cu desen camuflat;
- 9) guler detașabil de astrahan de culoare brumărie (pentru gradul colonel);
- 10) scurtă călduroasă din țesătură combinată de culoare verde-închis;
- 11) palton din postav de culoare verde-închis;
- 12) scurtă călduroasă din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 13) pardesiu din țesătură combinată de culoare verde-închis;
- 14) jachetă de gală din semilînă de culoare gri-închis (pentru corpul de ofițeri);
- 15) veston din semilînă de culoare verde-închis;
- 16) giacă din semilînă de culoare verde-închis;
- 17) pulover tricotat din semilînă de culoare verde-închis;
- 18) tunică din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 19) tunică sport;
- 20) cămașă din țesătură combinată de culoare albă;
- 21) cămașă din țesătură combinată de culoare albă cu mîneci scurte;
- 22) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis;
- 23) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis cu mîneci scurte;
- 24) papion din țesătură combinată de culoare neagră;
- 25) tricou din bumbac cu desen camuflat;
- 26) tricou sport;
- 27) fustă din semilînă de culoare verde-închis;
- 28) fustă de gală din semilînă de culoare albastru-închis (pentru corpul de ofițeri);
- 29) pantaloni din semilînă de culoare verde-închis;
- 30) pantaloni din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 31) pantaloni sport;

- 32) șort sport;
- 33) fular tricotat din semilînă de culoare albă;
- 34) fular tricotat din semilînă de culoare verde-deschis;
- 35) mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare albă;
- 36) mănuși din piele naturală de culoare neagră;
- 37) pantofi din piele naturală de culoare neagră;
- 38) cizme călduroase din piele naturală de culoare neagră;
- 39) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (vară);
- 40) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (iarnă);
- 41) bocanci din piele naturală cu carîmbi înalți pentru pustiu;
- 42) ghete sport.

10. Pentru militarii care îndeplinesc serviciul militar în termen, serviciul militar cu termen redus, studenții instituțiilor de învățămînt militar:

- 1) căciulă din blană artificială de culoare brumărie (pentru studenți);
- 2) chipiu de gală din semilînă de culoare albastru-închis (pentru studenți);
- 3) beretă de fetru;
- 4) chipiu din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 5) capelă de iarnă din țesătură impermeabilă cu desen camuflat;
- 6) fes tricotat de culoare neagră;
- 7) scurtă călduroasă din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 8) sacou de gală din semilînă de culoare albastru-închis (pentru studenți);
- 9) veston din semilînă de culoare verde-închis (pentru studenți);
- 10) giacă din semilînă de culoare verde-închis (pentru studenți);
- 11) tunică din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 12) tunică sport;
- 13) cămașă din țesătură combinată de culoare albă (pentru studenți);
- 14) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis (pentru studenți);
- 15) cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis cu mâneci scurte (pentru studenți);
- 16) tricou din bumbac cu desen camuflat;
- 17) tricou sport;
- 18) cravată din țesătură combinată de culoare neagră (pentru studenți);
- 19) pantaloni de gală din semilînă de culoarea gri-închis (pentru studenți);
- 20) pantaloni din semilînă de culoare verde-închis (pentru studenți);
- 21) pantaloni din țesătură combinată cu desen camuflat;
- 22) pantaloni sport;
- 23) șort sport;
- 24) fular tricotat din semilînă de culoare verde-deschis (pentru studenți);
- 25) mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare neagră;
- 26) pantofi din piele naturală de culoare neagră (pentru studenți);
- 27) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți;
- 28) ghete sport.

11. Pentru militarii Companiei Gărzii de Onoare și Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova:

- 1) căciulă de astrahan de culoare brumărie;
- 2) chipiu de gală din semilână de culoare albastru-închis;
- 3) chipiu de postav de culoare gri;
- 4) chipiu din semilână de culoare verde-închis;
- 5) scurtă călduroasă din țesătură combinată de culoare verde-închis;
- 6) veston din postav de culoare gri (varianta de iarnă);
- 7) sacou de gală din semilână de culoare albastru-închis;
- 8) veston din semilână de culoare albă (varianta de vară);
- 9) veston din semilână de culoare verde-închis;
- 10) pelerină de postav de culoare gri (varianta de iarnă);
- 11) pelerină din semilână de culoare albă (varianta de vară);
- 12) pantaloni de postav de culoare gri (varianta de iarnă);
- 13) pantaloni de gală din semilână de culoare gri-închis;
- 14) pantaloni din semilână de culoare albă (varianta de vară);
- 15) pantaloni din semilână de culoare verde-închis;
- 16) cămașă din țesătură combinată de culoare albă;
- 17) cravată din țesătură combinată de culoare neagră;
- 18) fular tricotat din semilână de culoare albă;
- 19) mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare albă;
- 20) mănuși tricotate din semilână de culoare albă;
- 21) cordon de mătase artificială de culoare aurie;
- 22) cizme din piele naturală (iuft) de culoare neagră;
- 23) bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmb înalt.

SECȚIUNEA A 3-A

**ÎNSEMNELE DISTINCTIVE ALE MILITARILOR
ARMATEI NAȚIONALE ȘI INSTITUȚIILOR
MINISTERULUI APĂRĂRII**

12. *Însemnele distinctive:*

- 1) cocardă;
- 2) epoleți;
- 3) insigne de petliță și epolet;
- 4) ecusoane pe mîneacă;
- 5) stele pe epoleți;
- 6) galoane;
- 7) nasturi pentru uniformă;
- 8) insignele purtate pe piept și alte însemne faleristice ale militarilor din cadrul Armatei Naționale și instituțiilor Ministerului Apărării al Republicii Moldova.

REGULILE DE PURTARE ȘI DESCRIEREA UNIFORMEI MILITARE ȘI A ÎNSEMNELOR DISTINCTIVE ALE MILITARILOR DIN CADRUL ARMATEI NAȚIONALE ȘI INSTITUȚIILOR MINISTERULUI APĂRĂRII

CAPITOLUL I

REGULILE DE PURTARE A UNIFORMEI MILITARE

SECȚIUNEA I

PRINCIPII GENERALE

1. Militarii sînt obligați să cunoască regulile privind portul uniformelor militare, să dețină toate uniforme militare în complet și să le poarte regulamentar în situațiile în care acestea sînt folosite: la ceremonii, în oraș, la serviciu, la instrucție și la activități administrative.

Purtarea unor uniforme militare sau articole de echipament, altele decît cele descrise în prezentele reguli, constituie o încălcare a ordinii și disciplinei militare și se sancționează în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

2. Se stabilesc următoarele uniforme militare:

- 1) uniforma militară de gală;
- 2) uniforma militară de paradă;
- 3) uniforma militară de serviciu;
- 4) uniforma militară de instrucție,
- 5) uniforma militară de sport.

Fiecare uniformă are două variante: de vară și de iarnă (cu excepția celei de gală).

3. Ocaziile în care se poartă uniforme militare:

Uniforma militară de gală se poartă în cadrul activităților festive, cum ar fi: ceremonii, spectacole, reuniuni organizate, cununii religioase, adunări ordonate la nivelul ministerului și Ziua Armatei Naționale.

Militarii pentru care nu este prevăzută uniforma militară de gală poartă cu asemenea ocazii uniforma militară de paradă, cu precizarea de către comandanții/șefii unităților/instituțiilor militare a accesoriilor și însemnelor distinctive.

Uniforma militară de paradă se poartă în timpul participării la parade, la înmînarea drapelului și a ordenelor marilor unități și unităților militare, la depunerea jurămîntului militar, în zilele sărbătorilor anuale ale unității militare, la înmînarea distincțiilor de stat, la acordarea gradului militar, în zilele sărbătorilor naționale și de Ziua Armatei Naționale, la ședințele solemne și la recepțiile oficiale, la depunerea coroanelor la monumentele și mormintele eroilor.

Se permite purtarea ținutei de paradă în zilele de odihnă și în timpul liber.

Uniforma militară de serviciu se poartă în timpul activităților ce se desfășoară în cadrul unităților militare, studiilor în instituțiile de învățămînt militar, consfătuirilor și adunărilor de serviciu, precum și în timpul liber.

Uniforma militară de instrucție se poartă în timpul executării serviciului de zi și alarmă, ședințelor de instruire, ședințelor în centrele de instrucție și aplicații. Uniforma de instrucție se poartă și în alte cazuri, la indicațiile comandantului/șefului.

Uniforma militară de sport se poartă în timpul ședințelor de pregătire fizică și sport, gimnasticii, sărbătorilor sportive și competițiilor.

4. Militarii din Compania Gărzii de Onoare și Orchestra Prezidențială a Republicii Moldova poartă uniformă de paradă și specială în cadrul activităților specifice de protocol.

5. Uniforma pentru activități concrete (revistă de front, formație, consfătuire etc.) se stabilește de către comandanții (șefii) care desfășoară activitatea, luîndu-se în considerare caracterul și condițiile de executare a misiunilor.

Uniforma pentru serviciul de patrulare, serviciul la punctele de control, precum și pentru militarii de serviciu în blocurile Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, statelor majore ale marilor unități, ale unităților militare, în instituțiile militare și în instituțiile de învățămînt militar este stabilită de șefii instituțiilor (garnizoanelor).

Modalitatea de purtare a uniformei în timpul serviciului de gardă este stabilită în Regulamentul serviciului de garnizoană și serviciului de gardă al Forțelor Armate ale Republicii Moldova.

6. Trecerea de la o uniformă militară la alta se face în funcție de condițiile climaterice, prin directive (dispoziții) ale ministrului apărării.

7. Militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract li se permite să poarte haine civile în timpul serviciului doar la indicații speciale.

8. Îmbrăcămintea specială și echipamentul pentru personalul navigant și tehnic se poartă la aplicații, la exerciții cu tehnică de luptă și în timpul executării diverselor lucrări în garaje, parcuri, ateliere, pe aerodromuri, în laboratoare, în instituții curative și în depozite.

Îmbrăcămintea de lucru se poartă în timpul executării lucrărilor de gospodărie și de construcție, precum și în timpul deservirii tehnicii și a armamentului.

Se permite purtarea îmbrăcămintei sportive în sălile și pe terenurile sportive, în timpul desfășurării ședințelor și competițiilor sportive.

Modalitatea și timpul purtării îmbrăcămintei speciale, a echipamentului pentru personalul navigant și tehnic, a îmbrăcămintei de lucru și sportive, precum

și a mijloacelor individuale de protecție antiglonț se stabilesc de către comandantul unității militare, șeful instituției.

Se permite purtarea uniforme de sport în timpul petrecerii gimnasticii de dimineață, ședințelor de pregătire fizică și sport, în timpul sărbătorilor sportive și competițiilor.

9. Militarilor li se interzice:

- 1) să efectueze modificări în croiala articolelor de echipament;
- 2) portul articolelor de alte culori și modele decât cele descrise în prezentele reguli;
- 3) portul obiectelor de uniformă militară împreună cu obiecte de îmbrăcăminte civilă;
- 4) purtarea unor articole de echipament, de talii, grosimi și numere necorespunzătoare mărimilor antropometrice ale militarilor.

SECȚIUNEA A 2-A

PORTUL ȘI COMPONENTELE UNIFORMELOR MILITARE

Uniforma militară de gală

10. Uniforma militară de gală este comună ofițerilor din Forțele Terestre și celor din Forțele Aeriene, deosebindu-se doar culoarea epoleților, gulerului și paspoalului (albastru – pentru Forțele Aeriene, roșu – pentru Forțele Terestre).

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari	
		bărbați	femei
1.	Chipiu de gală	X	
2.	Pălărie de gală		X
3.	Sacou albastru-închis	X	
4.	Jachetă gri-închis		X
5.	Pantaloni gri-închis	X	
6.	Fustă albastru-închis		X
7.	Pantofi de culoare neagră	X	X

Uniforma militară de gală se suplimentează, la ordin, cu centură de ceremonie și eghileți. Modelele uniformelor militare de gală sînt prevăzute în anexa nr.3.

Uniforma militară de paradă

11. În funcție de anotimp, se pot constitui următoarele uniforme militare de paradă:

Uniforma militară de paradă – de iarnă:

Nr. crt.		Categoria de militari

	Denumirea articolelor	Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studentii instituțiilor de învățămînt militar	Militarii din Compania Gărzii de Onoare și Orchestra Prezidențială
1.	Căciulă de astrahan de culoare brumărie	X				X
2.	Căciulă din blană de ovine de culoare brumărie		X	X		
3.	Căciulă din blană artificială de culoare brumărie				X	
4.	Guler detașabil de astrahan de culoare brumărie	X				
5.	Palton din piele naturală/artificială de culoare neagră	X				
6.	Scurtă călduroasă din țesătură combinată de culoare verde-închis	X	X	X	X	X
7.	Palton din postav de culoare verde-închis	X	X	X		
8.	Pardesiu din țesătură combinată de culoare verde-închis	X	X	X		
9.	Pelerină de postav de culoare gri					X
10.	Veston din semilînă de culoare gri-deschis	X				
11.	Veston din semilînă de culoare verde-închis	X	X	X	X	X
12.	Veston de postav de culoare gri					X
13.	Cămașă din țesătură combinată de culoare albă	X	X	X	X	X
14.	Cravată din țesătură combinată de culoare gri	X				
15.	Cravată din țesătură combinată de culoare neagră	X	X		X	X
16.	Papion din țesătură combinată de culoare neagră			X		
17.	Pantaloni de postav de culoare gri					X
18.	Pantaloni din semilînă de culoare gri-deschis	X				
19.	Pantaloni din semilînă de culoare verde-închis	X	X		X	X
20.	Fustă din semilînă de culoare verde-închis			X		
21.	Fular tricotat din semilînă de culoare albă	X	X	X	X	X
22.	Mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare albă	X	X	X	X	X

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari				
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studenții instituțiilor de învățământ militar	Militarii din Compania Gărzii de Onoare și Orchestra Prezidențială
23.	Mănuși din piele naturală de culoare neagră	X	X	X		
24.	Cizme călduroase din piele naturală de culoare neagră	X	X	X	X	X
25.	Cizme din piele (iuft) de culoare neagră					X
26.	Bocanci din piele de culoare neagră cu carîmb înalt					X
27.	Cordon din mătase artificială de culoare aurie					X
28.	Eghilet de culoare aurie					X

Uniforma militară de paradă – de vară:

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari				
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studenții instituțiilor de învățământ militar	Militarii din Compania Gărzii de Onoare și Orchestra Prezidențială
1.	Chipiu din semilînă de culoare gri-deschis	X				
2.	Chipiu din semilînă de culoare verde-închis	X	X			X
3.	Chipiu de postav de culoare gri					X
4.	Pălărie din semilînă de culoare verde-închis			X		
5.	Beretă de fetru	X	X	X	X	
6.	Pelerină din semilînă de culoare albă					X
7.	Veston din semilînă de culoare gri-deschis	X				
8.	Veston din semilînă de culoare verde-închis	X	X	X	X	X
9.	Veston din semilînă de culoare albă					X
10.	Cămașă din țesătură combinată de culoare albă	X	X	X	X	X
11.	Cămașă din țesătură combinată de culoare albă cu mâneci scurte	X	X	X		
12.	Cravată din țesătură combinată de culoare gri	X				
13.	Cravată din țesătură	X	X		X	X

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari				
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studentii instituțiilor de învățământ militar	Militarii din Compania Gărzii de Onoare și Orchestra Prezidențială
	combinată de culoare neagră					
14.	Papion din țesătură combinată de culoare neagră			X		
15.	Pantaloni din semilână de culoare gri-deschis	X				
16.	Pantaloni din semilână de culoare albă					X
17.	Pantaloni din semilână de culoare verde-închis	X	X		X	X
18.	Fustă din semilână de culoare verde-închis			X		
19.	Mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare albă	X	X	X	X	X
20.	Pantofi din piele naturală de culoare gri	X				
21.	Pantofi din piele naturală de culoare neagră	X	X	X	X	
22.	Cizme din piele de culoare neagră					X
23.	Bocanci din piele de culoare neagră cu carîmb înalt					X
24.	Centură de culoare aurie					X
25.	Eghilet de culoare aurie					X

Cămașa se poartă facultativ, cu mânecă lungă sau scurtă. Modelele uniformelor militare de paradă sînt prevăzute în anexa nr.3.

Uniforma militară de serviciu

12. Uniforma militară de serviciu se poartă cu cămașă de serviciu (de culoare gri-deschis). În funcție de anotimp, se pot constitui următoarele uniforme militare de serviciu:

Uniforma militară de serviciu – de iarnă:

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari			
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studentii militari
1.	Căciulă de astrahan de culoare brumărie	X			
2.	Căciulă din blană de ovine de culoare brumărie		X	X	

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari			
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studenții militari
3.	Căciulă din blană artificială de culoare brumărie				X
4.	Guler detașabil de astrahan de culoare brumărie	X			
5.	Palton din piele naturală/artificială de culoare neagră	X			
6.	Scurtă călduroasă din țesătură combinată de culoare verde-închis	X	X	X	X
7.	Palton din postav de culoare verde-închis	X	X	X	
8.	Pardesiu din țesătură combinată de culoare verde-închis	X	X	X	
9.	Giacă din semilână de culoare verde-închis	X	X	X	X
10.	Pulover tricotat din semilână de culoare verde-închis	X	X	X	X
11.	Cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis	X	X	X	X
12.	Cravată din țesătură combinată de culoare neagră	X	X		X
13.	Papion din țesătură combinată de culoare neagră			X	
14.	Pantaloni din semilână de culoare verde-închis	X	X	X	X
15.	Fular tricotat din semilână de culoare verde-deschis	X	X	X	X
16.	Mănuși din piele naturală de culoare neagră	X	X	X	X
17.	Cizme călduroase din piele naturală de culoare neagră	X	X	X	

Uniforma militară de serviciu – de vară:

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari			
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studenții militari
1.	Chipiu din semilână de culoare verde-închis	X	X		
2.	Bonetă din semilână de culoare albastru-închis (pentru efectivul Forțelor Aeriene)	X	X	X	
3.	Beretă de fetru	X	X	X	X
4.	Giacă din semilână de culoare verde-închis	X	X	X	X
5.	Pulover tricotat din semilână de culoare verde-închis	X	X	X	X
6.	Cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis	X	X	X	X
7.	Cămașă din țesătură combinată de culoare	X	X	X	X

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari			
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii - bărbați	Militarii - femei	Studenții militari
	gri-deschis cu mâneci scurte				
8.	Cravată din țesătură combinată de culoare neagră	X	X		X
9.	Papion din țesătură combinată de culoare neagră			X	
10.	Pantaloni din semilână de culoare verde-închis	X	X	X	X
11.	Pantofi din piele naturală de culoare neagră	X	X	X	X

Cămașa se poartă facultativ, cu mânecă lungă sau scurtă. Cămașa cu mânecă scurtă se poartă fără cravată. Modelele uniformelor militare de serviciu sînt prevăzute în anexa nr.3.

Uniforma militară de instrucție

13. În funcție de anotimp, se pot constitui următoarele uniforme militare de instrucție:

Uniforma militară de instrucție – de iarnă:

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari		
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii-bărbați	Militarii-femei
1.	Capelă de iarnă din țesătură impermeabilă cu desen camuflat tip pădure/pustiu	X	X	X
2.	Fes tricotat de culoare neagră		X	X
3.	Scurtă călduroasă din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pustiu	X	X	X
4.	Tunică din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pustiu	X	X	X
5.	Tricou din bumbac cu desen camuflat tip pădure/pustiu	X	X	X
6.	Pantaloni din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pustiu	X	X	X
7.	Mănuși din piele naturală de culoare neagră	X	X	X
8.	Bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (iarnă)	X	X	X

Uniforma militară de instrucție – de vară:

Nr. crt.	Denumirea articolelor	Categoria de militari		
		Ofițerii cu grade supreme	Militarii-bărbați	Militarii-femei
1.	Chipiu, panamă din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pusti	X	X	X
2.	Tunică din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pusti	X	X	X
3.	Tricou din bumbac cu desen camuflat tip pădure/pusti	X	X	X
4.	Pantaloni din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pusti	X	X	X
5.	Bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (vară)	X	X	X

Modelele uniformelor militare de instrucție sînt prevăzute în anexa nr. 3.

14. Specificații

Pentru efectivul Forțelor Aeriene, țesătura de bază a uniformeii de paradă și serviciu este de culoare albastru-închis. Se permite purtarea:

1) chipiului din semilînă de culoare gri-deschis (verde-închis), pălăriei de culoare verde-închis (pentru femeile-militari), bonetei (pentru Forțele Aeriene) în loc de căciulă – la uniforma de paradă (de serviciu), varianta de iarnă, pe timp cald;

2) beretei în loc de chipiu cu desen camuflat – la uniforma de instrucție;

3) chipiului cu desen camuflat în loc de capelă – la uniforma de instrucție, varianta de iarnă, pe timp cald;

4) bonetei din țesătură de semilînă de culoare albastru-închis – la uniforma de instrucție (pentru efectivul Forțelor Aeriene);

5) pardesiului sau paltonului din postav de culoare verde-închis – la uniforma de paradă și serviciu, varianta de vară, precum și în perioada de primăvară, pînă la trecerea la uniforma de vară și în perioada de toamnă, după trecerea la uniforma de iarnă;

6) paltonului din piele naturală/artificială de culoare neagră – la uniforma de serviciu (pentru militarii cu grade supreme);

7) scurtei călduroase de culoare verde-închis – la uniforma de paradă și serviciu, varianta de vară pe timp rece;

8) scurtei călduroase cu desen camuflat – la uniforma de instrucție, varianta de vară, pe timp rece;

9) puloverului de culoare verde-închis la uniforma de serviciu, în loc de giacă – la uniforma de serviciu, varianta de vară, pe teritoriul unității (instituției) militare;

10) căptușelii din flis în loc de scurtă camuflată – la ținuta de instrucție, varianta de vară, pe teritoriul unității (instituției) militare (cu excepția serviciului de zi);

11) bocancilor cu carîmbi înalți tip pustiu la uniforma de instrucție tip pădure/pustiu;

12) tricoului avînd una din culorile desenului camuflat la uniforma de instrucție, cu tunică.

SECȚIUNEA A 3-A

PORTUL UNOR OBIECTE DE UNIFORMĂ MILITARĂ

Coifură

15. Boneta se poartă puțin înclinată spre dreapta, iar căciula, pălăria (pentru femeile-militari), bereta și chipiul – drepte, astfel încît cozorocul chipiului, pălăriei să fie la nivelul sprîncenelor, marginea inferioară a căciulii, bonetei și beretei – la o distanță de 2 cm deasupra sprîncenelor.

La temperatura de -10°C și mai joasă se permite purtarea fesului de culoare neagră, a capelei cu desen camuflat, cu clapele lăsate în jos. În formație, în cazul deservirii armamentului și tehnicii militare, desfășurării lucrărilor de gospodărie, precum și în alte cazuri, clapele se lasă la indicațiile comandantului subunității.

Îmbrăcăminte și lenjerie

16. Paltonul din piele naturală/artificială se încheie la toți nasturii. Cordonul paltonului trebuie să fie încheiat cu cataramă. Distanța de la podea pînă la terminația paltonului trebuie să fie de 30–32 cm. Se permite ca paltonul să fie purtat fără gulerul de blană.

17. Scurta călduroasă de culoare verde-închis se poartă încheiată la fermoar și la toate capsele. Cordonul scurtei trebuie să fie încheiat cu cataramă. Se permite purtarea scurtei cu capsă superioară descheiată, cu marginile pieptilor răsfrînte în formă de revere și fără gulerul de blană.

18. Pardesiul de culoare verde-închis se încheie la toți nasturii. Cordonul trebuie să fie încheiat cu cataramă. Distanța de la podea pînă la terminația pardesiului trebuie să fie de 30-32 cm. Se permite purtarea pardesiului pe mîna stîngă, strîns îngrijit, cu fața în afară.

19. Paltonul din postav de culoare verde-închis se încheie la toți nasturii, în afară de nasturele de sus. Terminația paltonului trebuie să fie la nivelul genunchilor. Paltonul bine îngrijit cu fața spre partea anterioară se permite a fi purtat pe mină stîngă.

20. Vestonul se poartă încheiat la toți nasturii.

21. Giaca se poartă încheiată cu fermoar și nasturi.

22. Terminația fusteii trebuie să fie cu 2-4 cm mai jos de genunchi.

23. Tunica cu desen camuflat se încheie la toți nasturii și se poartă deasupra pantalonilor. Se permite purtarea tunicii cu nasturele superior descheiat și mânecile răsucite până la linia cotului.

Pantalonii cu desen camuflat se poartă în bocanci cu carîmb înalt. Se permite purtarea pantalonilor deasupra bocancilor. În acest caz, terminația pantalonilor trebuie să fie strînsă la distanța de 15-20 cm de la podea.

24. Scurta călduroasă cu desen camuflat se încheie la fermoar și la toate capsele. Se permite purtarea scurtei cu capsă superioară descheiată, cu marginile piepților răsfrînte în formă de revere.

25. Pantalonii uniformelor de gală, paradă și serviciu trebuie să fie călcați la dungă. Călcarea dungilor pe celelalte obiecte de uniformă se interzice.

26. Cămășile cu mâneci lungi se încheie la toți nasturii și se poartă cu epoleți și cravată la veston, giacă și pulover tricotat. La spate, gulerul cămășii trebuie să fie la același nivel cu marginea superioară a gulerului vestonului (giacei) sau să iasă deasupra lui cu cel mult 0,5 cm.

Se permite purtarea:

1) cămășii de culoare albă cu epoleți și cravată, fără veston – la ținuta de paradă, varianta de vară;

2) cămășii de culoare gri-deschis cu epoleți și cravată fără veston (giacă) – la uniforma de serviciu, varianta de vară.

Cămașa cu mâneci scurte se încheie la toți nasturii (cu excepția celui de sus) și se poartă cu epoleți, fără veston (giacă), pulover tricotat și cravată – la ținuta de paradă și serviciu, varianta de vară, la temperatura aerului de +20°C și mai mult.

Cămășile trebuie să corespundă modelului stabilit, să fie curate, ajustate și bine călcate.

27. Șosetele trebuie să fie de culoare neagră.

Echipament divers și accesorii

28. Cravata se poartă cu cămașă și se prinde de ea cu o agrafă de formă stabilită între nasturii trei și patru de sus, lungimea ei fiind până la penultimul nasture de jos. Cravata trebuie să fie curată și bine călcată.

Papionul se poartă aranjat simetric sub reverul gulerului cămășii.

29. Fularul se poartă aranjat îngrijit sub gulerul scurtei (paltonului, pardesiului de culoare verde-închis). Marginea superioară a fularului trebuie să iasă uniform cu 1-2 cm în afara gulerului.

30. Mănușile se poartă, în mod obligatoriu, la uniforma de paradă. Purtarea mănușilor la alte ținute nu este obligatorie.

La darea salutului militar, mănușile nu se scot.

CAPITOLUL II

REGULILE DE PURTARE A ÎNSEMNELOR DISTINCTIVE

SECȚIUNEA 1

PORTUL EPOLEȚILOR, INSIGNELOR DE PETLIȚĂ ȘI EPOLET, ECUSOANELOR PE MÎNECĂ, COCARDELOR

31. Conform destinației, epoleții se divizează în epoleți pentru uniforma de gală, paradă, serviciu și de instrucție, iar conform metodei de fixare – în epoleți cusuți (rigizi) și detașabili.

32. Pe epoleții pentru corpul de ofițeri cu grade supreme, la distanța de 5 mm de la marginea inferioară a epoletului, este executată o broderie reprezentînd o mlădiță de viță de vie.

Pe epoleții pentru corpul de ofițeri cu grade superioare și inferioare, la distanța de 5 mm de la marginea inferioară a epoletului, este dispus un galon cu lățimea de 20 mm (pentru corpul de ofițeri cu grade superioare) și cu lățimea de 13 mm (pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare).

Pe epoleții pentru efectivul de sergenți și soldați (caporali), galonul este dispus în conformitate cu gradul militar:

Gradul militar	Numărul de galoane transversale	Lățimea galonului (mm)	Distanța de la marginea inferioară a epoletului pînă la marginea inferioară a galonului (mm)	Distanța dintre galoane (mm)
Sergent major	1	30	45	-
Sergent	3	10	45	2
Sergent inferior	2	10	45	2
Caporal	1	10	45	-

În părțile laterale ale epoleților pentru studenții instituțiilor de învățămînt militar sînt dispuse galoane cu lățimea de 5 mm; la distanța de 10 mm de la marginea inferioară a epoletului este plasată o emblemă simbolizînd coroana domnească a Țării Moldovei și reprezentînd o coroană deschisă cu trei fleuroane și două perle intercalate vizibile.

Înălțimea coroanei este de 15 mm, iar lățimea de 30 mm.

33. Insignele de petliță și epolet sînt dispuse pe epoleții de la palton, scurtă, pardesiu, veston, giacă, cămașă, tunică și tricou cu desen camuflat (pentru toate categoriile de militari).

Distanța de la marginea inferioară a epoletului pînă la centrul insignei este de:

150 mm – pentru general de corp de armată;

120 mm – pentru general de divizie și general de brigadă;

100 mm – pentru alte categorii de militari.

34. Pe marginea gulerului vestonului, la distanța de 3mm de la margine, sînt dispuse orizontal două rămurele de stejar.

35. Pe epoleții pentru corpul de ofițeri și efectivul de subofițeri sînt dispuse steluțe corespunzător gradului militar:

Gradul militar	Numărul de steluțe	Mărimea steluțelor (mm)
General de corp de armată	3	28
General de divizie	2	28
General de brigadă	1	28
Colonel	3	20
Locotenent-colonel	2	20
Maior	1	20
Căpitan	4	13
Locotenent major	3	13
Locotenent	2	13
Plutonier adjutant	3	13
Plutonier major	2	13
Plutonier	1	13

Steluțele sînt dispuse la distanțe egale între broderie și insignă (pentru corpul de ofițeri cu grade supreme), între galon și insignă (pentru corpul de ofițeri cu grade superioare și inferioare) și între marginea inferioară a epoletului și insignă (pentru efectivul de subofițeri).

36. Epoletul la tunica cu desen camuflat este dispus la nivelul nasturilor 2 și 3 ai părții din față.

37. Culoarea epoleților, bordurilor la chipiuri și a paspoalurilor pe obiectele uniforme militare este specificată în anexă la anexa nr. 2.

38. Ecusoanele pe mîncă, care indică apartenența departamentală a militarilor, se cos:

1) la scurta călduroasă, pardesiu, veston, giacă de culorile stabilite – pe partea laterală a mîneicii stîngi, la distanța de 8 cm de la marginea superioară a mîneicii;

2) la tunica cu desen camuflat – pe partea laterală a mîneicii stîngi, pe buzunarul aplicat, mai jos de clapa buzunarului.

39. Ecusonul de apartenență de stat se coase:

1) la scurta călduroasă, pardesiu, veston, giacă de culorile stabilite – pe partea laterală a mîneicii stîngi, cu 1 cm mai sus de ecusonul de apartenență departamentală;

2) la tunica cu desen camuflat – pe clapa buzunarului de pe mîncă.

40. Ecusoanele pe mîncă, care indică genul de armă și apartenența militarului la unitatea militară, se cos:

1) la scurta călduroasă, pardesiu, veston, giacă de culorile stabilite – pe partea exterioară a mîneicii drepte, la distanța de 8 cm de la marginea superioară a mîneicii;

2) la tunica cu desen camuflat – pe partea exterioară a mîneicii drepte, pe buzunarul aplicat, mai jos de clapa buzunarului.

41. Ecusoanele pe mîncă aferente anilor de studii, pentru studenții instituțiilor de învățămînt militar, se cos pe partea laterală a mîneicii drepte a obiectului de uniformă, cu 1 cm mai jos de ecusonul ce indică apartenența la instituția militară.

42. Cocarda se poartă pe chipiu, beretă și căciulă. Centrul cocardei trebuie să fie plasat pe linia de simetrie a capului.

Culoarea cocardei pe chipiu și capela uniforme de instrucție este de culoare neagră, iar pe alte coifuri – aurie.

SECȚIUNEA A 2-A

PORTUL ORDINELOR, MEDALIILOR, INSIGNELOR ȘI BARETELOR DE DECORAȚII

43. La uniforma de paradă (pe veston) se poartă:

- 1) ordinele și medaliile sau panglicile acestora pe barete;
- 2) insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova sau panglicile acestora pe barete;
- 3) insignele aferente categoriei de calificare;
- 4) insignele de absolvire a instituțiilor de învățământ;
- 5) alte insigne.

44. La uniforma de serviciu se poartă:

- 1) panglicile pe barete ale ordinelor, medaliilor și insinelor titlurilor onorifice ale Republicii Moldova;
- 2) insignele aferente categoriei de calificare;
- 3) insignele de absolvire a instituțiilor de învățământ;
- 4) alte insigne.

45. La uniforma de gală (pe sacoul albastru-închis și jacheta de culoare gri-închis) se poartă doar medaliile și insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova, specificate la pct. 46.

46. Distincția supremă de stat a Republicii Moldova – „Ordinul Republicii” se fixează de panglică și se poartă la gât.

Ordinele (cu excepția „Ordinului Republicii”), medaliile, insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova se poartă pe piept, în partea stângă, și se dispun după cum urmează:

- 1) Ordinul „Ștefan cel Mare”;
- 2) Ordinul „Bogdan Întemeietorul”;
- 3) „Ordinul de Onoare”;
- 4) Ordinul „Credință Patriei”;
- 5) Ordinul „Gloria Muncii”;
- 6) Ordinul „Recunoștința Patriei”;
- 7) medalia „Meritul Militar”;
- 8) medalia „Pentru Vitejie”;
- 9) medalia „Meritul Civic”;
- 10) medalia „Mihai Eminescu”;
- 11) medalia „Nicolae Testemițanu”;
- 12) insigna titlului onorific „Maestru în Artă”;
- 13) insigna titlului onorific „Maestru al Literaturii”;
- 14) insigna titlului onorific „Om Emerit”;
- 15) insigna titlului onorific „Meșter Faur”;

16) medaliile jubiliare și comemorative naționale.

47. Ordinele, medaliile și insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova se dispun pe linie orizontală, în rând, de la centrul pieptului spre margine, în ordinea descrisă la pct.46. Ordinele, medaliile, insignele titlurilor onorifice, care nu încap într-un rând, se trec în următorul și se dispun, de asemenea, de la centrul pieptului spre margine în succesiunea indicată.

Ordinele, medaliile, insignele titlurilor onorifice se dispun astfel încât marginea superioară a primului rând să fie cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului între rever și guler.

Intervalul dintre rândurile de ordine (medalii, insigne) este de 5 mm, dintre ordine (medalii, insigne) – de 5-10 mm.

48. Panglicile pe barete ale ordinelor (inclusiv panglica "Ordinului Republicii"), medaliilor, insinelor titlurilor onorifice ale Republicii Moldova se plasează în partea stângă a pieptului în ordinea menționată la pct. 46.

Baretele pentru purtarea doar a panglicilor fără ordine, medalii, insigne ale titlurilor onorifice reprezintă niște lamele dreptunghiulare, puțin bombate, acoperite cu panglica corespunzătoare a ordinului, medaliei sau insignei. Lamela cu panglică se fixează de o placă metalică, care are pe revers un ac de siguranță pentru a o fixa de haină.

Înălțimea baretei este 12 mm.

În cazul în care se poartă concomitent panglicile câtorva ordine, medalii, insigne ale titlurilor onorifice, ele se fixează pe o baretă comună la intervale de 2-3 mm.

Baretele care nu încap într-un rând se trec în rândul doi și în rândurile ce urmează și se plasează de la centrul pieptului spre margine în modul menționat la pct. 45.

Pe vestonul de culoare gri-deschis pentru ofițerii cu grade supreme și pe vestonul pentru femeile-militari, baretele de decorații se dispun cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului între rever și guler.

Pe veston (cu excepția vestonului de culoare gri-deschis și a vestonului pentru femeile-militari), baretele se dispun deasupra buzunarului de la piept, astfel încât marginea inferioară a baretei (a ultimului rând de barete) să fie la nivelul marginii superioare a clapei buzunarului.

49. În partea dreaptă a pieptului se poartă:

- 1) insignele aferente categoriei de calificare;
- 2) insignele de absolvire a instituțiilor de învățământ;
- 3) alte insigne.

50. Insigna aferentă categoriei de calificare se poartă:

1) pe vestonul de culoare gri-deschis pentru ofițerii cu grade supreme și pe vestonul pentru femeile-militari, astfel încât marginea superioară a insignei să fie dispusă cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului între rever și guler;

2) pe veston (cu excepția vestonului de culoare gri-deschis pentru ofițerii cu grade supreme și a vestonului pentru femeile-militari) – deasupra buzunarului de la

piept, astfel încât marginea inferioară a insignei să fie la nivelul marginii superioare a clapei buzunarului.

51. Insigna de absolvire a instituției de învățământ și alte insigne se dispun de la centrul pieptului spre margine, în rînd, la distanța de 5-10 mm între ele:

1) pe vestonul de culoare gri-deschis pentru corpul de ofițeri cu grade supreme și pe vestonul pentru femeile-militari, astfel încât marginea superioară a celei mai mari insigne să fie cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului între rever și guler, iar dacă se poartă și insigna aferentă categoriei de calificare – cu 5 mm mai jos de aceasta;

2) pe veston (cu excepția vestonului de culoare gri-deschis pentru corpul de ofițeri cu grade supreme și a vestonului pentru femeile-militari) – pe buzunarul de la piept, la distanțe egale de la marginea inferioară a buzunarului și a clapei.

Centrele convenționale ale insinelor trebuie să fie dispuse pe linie orizontală.

Se permite de a purta cel mult trei insigne. Portul insignei de absolvire a instituției de învățământ este obligatoriu.

52. În cazul în care militarul dispune de insigne de absolvire a două sau mai multe instituții de învățământ militar, se poartă numai una.

Insigna de absolvire a instituției civile de învățământ superior poate fi purtată împreună cu insigna de absolvire a instituției de învățământ militar, la dreapta acesteia.

53. Ordinele, medaliile, insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova, panglicile acestora pe barete, alte insigne se dispun în mod simetric față de axa verticală a buzunarelor de la piept, iar pe obiectele de uniformă care nu au buzunare la piept – la mijlocul pieptului.

54. Ordinele, medaliile și alte semne de distincție ale țărilor străine sau simbolurile lor se poartă mai jos de distincțiile de stat ale Republicii Moldova sau de simbolurile acestora.

CAPITOLUL III

DESCRIEREA ARTICOLELOR DIN COMPONENTA UNIFORMEI MILITARE

SECȚIUNEA 1

Coifură

55. Căciulă de astrahan de culoare brumărie

Căciula este constituită din disc de formă eliptică, calotă cilindrică, cozoroc, clape laterale și bentiță frontală. Toate piesele sînt confecționate din astrahan de culoare brumărie. Pe partea frontală a calotei, la centru, este fixată cocarda. Căciula este căptușită cu țesătură matlasată cu vatelină.

56. Căciulă din blană de ovine de culoare brumărie

Căciula este constituită din disc de formă eliptică, calotă cilindrică, calotă și clape alungite.

Căciula este confecționată din blană de ovine și postav.

Calota cilindrică și partea superioară a clapelor sînt executate din blană de ovine. Discul, calota și partea inferioară a clapelor sînt confecționate din postav de culoare gri-închis (albastru-închis pentru Forțele Aeriene).

Clapele se închid în partea de sus a căciulii cu ajutorul șireturilor. Căciula este căptușită cu țesătură de bumbac matlasată cu vatelină.

57. Căciulă din blană artificială de culoare brumărie

Descrierea corespunde căciulii din blană de ovine de culoare brumărie (pct. 56).

Particularități: calota cilindrică și partea superioară a clapelor sînt confecționate din blană artificială.

58. Chipiu din semilînă de culoare gri-deschis

Chipiul este constituit din disc de formă eliptică, calotă compusă din patru piese, bordură, cozoroc cu șnur de culoare aurie. Bordura este garnisită, în mijlocul părții frontale, cu broderie aurie, reprezentînd frunze de stejar, și are fixată la mijloc cocarda. Cozorocul rigid de culoare neagră, confecționat din piele lăcuită, este ornamentat cu patru ramuri de stejar a câte patru frunze cu lățimea de 20 mm, executate din metal de culoare aurie și plasate simetric în două rînduri. Marginea discului și partea de sus a bordurii sînt garnisite cu paspoal. Bordura și paspoalul sînt de culoare roșie. Pentru menținerea formei, discul este prevăzut cu o carcasă metalică.

Chipiul este căptușit cu țesătură.

59. Chipiu din semilînă de culoare verde-închis/albastru-închis

Descrierea corespunde chipiului din țesătură de semilînă de culoare gri-deschis (pct. 58).

Particularități: pentru corpul de ofițeri cu grade supreme bordura și paspoalul este de culoare roșie, iar pentru restul militarilor bordura de culoare neagră și paspoalul – de culoare verde (pentru efectivul Forțelor Aeriene bordura și paspoalul albastru-deschis). Cozorocul chipiului pentru corpul de ofițeri cu grade supreme este ornamentat cu două rînduri de ramuri de stejar, iar pentru ofițerii cu grade inferioare și superioare – cu două ramuri de stejar a câte patru frunze cu lățimea de 20 mm, confecționate din metal de culoare aurie, plasate simetric într-un rînd, de-a lungul părții exterioare a cozorocului.

Cozorocul chipiului pentru ceilalți militari nu este ornamentat.

60. Bonetă din semilînă de culoare albastru-închis

Boneta este constituită din disc, formată din două repere, calotă și bordură. Calota este formată din două repere de formă dreptunghiulară a căror baze sînt drepte. Bordura din partea dreaptă este dreaptă, iar partea stîngă este rotunjită din partea superioară frontală spre centrul părții laterale. Marginile superioare ale calotei și ale bordurii sînt ornamentate cu paspoal de culoare albastru-deschis.

Boneta este căptușită cu țesătură.

61. Chipiu de postav de culoare gri

Chipiul este constituit din disc de formă circulară, calotă cilindrică, bordură, cozoroc și șnur de culoare aurie.

Discul și calota sînt confecționate din postav de culoare gri. În partea frontală, calota este ornamentată cu o compoziție decorativă, constînd dintr-o panglică lată, un nasture de culoare aurie și o fundă îngustă în culorile Drapelului de Stat, adunată cu falduri uniform aranjate în jurul nasturelui.

Pe bordura de culoare roșie este fixată cocarda.

Cozorocul rigid de culoare neagră este confecționat din piele lăcuită. În partea frontală, la baza cozorocului, este fixat șnurul, cu ajutorul a doi nasturi.

Chipiul este căptușit cu țesătură de mătase.

62. Chipiu de gală din semilînă de culoare albastru-închis

Chipiul este constituit din disc de formă circulară, calotă cilindrică, bordură, cozoroc și șnur de culoare aurie.

Discul și calota sînt confecționate din semilînă de culoare albastru-închis. În partea frontală, pe centru simetric al calotei este plasată cocarda de culoare aurie.

Cozorocul rigid de culoare neagră este confecționat din piele lăcuită. În partea frontală, la baza cozorocului, este fixat șnurul cu ajutorul a doi nasturi.

Chipiul este căptușit cu țesătură de mătase.

63. Pălărie de gală din semilînă de culoare gri-închis

Pălăria este constituită din calotă, bordură de culoare gri și bor de culoare albastru-închis. Pe calotă este fixată bordura de bază, pe care este aplicată bordura decorativă de culoare roșie. Lateral sînt montate borurile. În partea frontală, la baza borurilor, este fixat șnurul, cu ajutorul a doi nasturi. Pălăria este căptușită cu țesătură.

64. Beretă de fetru

Bereta este confecționată din fetru modelat pe calapod special. În partea frontală, pe stînga, este prevăzută o întăritură rigidă, destinată pentru fixarea cocardei. În partea laterală dreapta sînt capsate două orificii. Marginea beretei este prelucrată cu bordură din piele artificială în care este introdus un șiret. Bereta este căptușită cu țesătură de bumbac.

Culoarea beretei este neagră pentru toți militarii, cu următoarele excepții: pentru militarii Batalionului 22 de menținere a păcii și Centrului de pregătire pentru operațiuni de menținere a păcii – de culoare albastru-deschis, iar pentru militarii Batalionului cu destinație specială – de culoare verde.

65. Pălărie din semilînă de culoare verde-închis

Pălăria este constituită din calotă, bordură și bor de culoare verde-închis. Pe calotă este fixată bordura de bază, pe care este aplicată bordura decorativă de culoare verde-deschis. Lateral sînt montate borurile. În partea frontală, la baza borurilor este fixat șnurul, cu ajutorul a doi nasturi. Pălăria este căptușită cu țesătură.

66. Chipiu din țesătură combinată cu desen camuflat tip pădure/pusti

Chipiul este format din disc, calotă, bordură și cozoroc. Discul are formă eliptică și acoperă partea frontală, partea posterioară și creștetul capului. Calota prevede o bordură în partea inferioară și cîte 3 capse pe părțile laterale. Bordura reprezintă o fișie îngustă, cu lățimea de 3 cm, care înconjoară perimetrul capului.

Calota este căptușită cu țesătură de bază. Cozorocul este format din material plastic acoperit cu țesătură de bază, matlasată pe toată suprafața cu intervalul de 5 mm.

67. *Panamă din țesătură combinată cu desen camuflat de tip pădure/pusti*
Panama este formată din disc, calotă, bordură și cozoroc. Discul are formă eliptică, calota - cilindrică. Bordura reprezintă o fișie îngustă, cu lățimea de 2 cm, care înconjoară perimetrul capului. Cozorocul are lățimea de 55 mm, este cusut pe tot perimetrul calotei și acoperit cu țesătură de bază matlasată pe toată suprafața, cu interval între cusături de 5 mm.

68. *Capelă de iarnă din țesătură impermeabilă cu desen camuflat*

Capela este formată din disc, calotă, clapă, bordură, cozoroc și căptușeală termoizolantă bordesită. Discul are formă eliptică. Calota prevede o bordură în partea inferioară. Bordura reprezintă o fișie îngustă, cu lățimea de 3 cm, care înconjoară perimetrul capului. Calota și discul sînt prelucrate cu căptușeală termoizolantă bordesită. Clapa este montată între calotă și căptușeala interioară pe perimetrul capelei pînă la punctele de fixare a cozorocului. Cozorocul este format din plastic și acoperit cu țesătură de bază, matlasată pe toată suprafața cu interval între cusături de 5 mm.

69. *Fes tricotat*

Fesul este tricotat din lînă sau lînă în amestec dintr-un singur reper în formă de emisferă cu terminația răsfrîntă.

Îmbrăcăminte si lenjerie

70. *Palton din piele naturală/artificială de culoare neagră*

Paltonul este constituit din partea din față, spate, mîneci, guler și cordon cu cataramă.

Partea din față este formată din două repere simetrice. Ele se încheie la două rînduri de nasturi plasați în patru niveluri. Colțul reverului este sub unghi drept. Mai jos de cusătura taliei sînt montate sub unghi două buzunare cu bordură.

Spatele este constituit din partea superioară și partea inferioară, cu cusătură pe linia taliei. Partea superioară a spatelui este constituită din placă decorativă, clinul lateral spate, reperul de mijloc al spatelui. Partea inferioară a spatelui este formată din două repere cu cusătură pe mijloc, care se finalizează cu șliț. Șlițul se încheie la un rînd de capse plasate în două niveluri și fixate pe partea interioară a acestuia.

În regiunea taliei sînt aplicate trei găici pentru cordon – două pe cusăturile laterale și una pe cusătura de simetrie a spatelui.

Mîneca este montată și formată din partea anterioară și partea posterioară. Terminația mînecii este garnisită cu bentiță decorativă, capătul liber al căreia este fixat cu un nasture.

Gulerul de bază este răsfrînt, cu ștei. Pe acesta se îmbracă gulerul de astrahan. Gulerul de astrahan se fixează pe ambele părți ale gulerului de bază: pe față – de șteii gulerului, cu ajutorul a cinci nasturi și butoniere, iar pe revers – de pelerina gulerului, prin intermediul panglicii adezive, montate pe cinci sectoare. Colțul gulerului este sub unghi drept.

Paltonul este prevăzut cu o placă fixată în cusăturile umerale, laterale și în răscoiala mânecilor. Colțul liber al plăcii este fixat cu nasture.

Paltonul este căptușit cu țesătură de mătase. Este prevăzută vestă detașabilă din blană naturală, fără mâneci, care se fixează cu fermoar pe marginea interioară a bizețului.

71. *Scurtă călduroasă din țesătură combinată de culoare verde-închis*

Scurta este constituită din partea din față, spate, mâneci, guler și cordon cu cataramă.

Partea din față este formată din două repere simetrice. Ele se încheie cu fermoar acoperit cu bordură ce se închide la un rând de capse plasate în cinci niveluri.

Mai jos de linia taliei sînt plasate, sub unghi, două buzunare cu bordură.

Spatele este constituit din partea superioară – placă, și partea inferioară. În regiunea taliei sînt aplicate trei găici pentru cordon: două – în cusăturile laterale și una – pe linia de simetrie a spatelui.

Mîneca este montată și formată din partea anterioară și partea posterioară. La terminația mînecii, în interior, este aplicată o manșetă elastică confecționată din tricot dublu. Epoletii sînt montați în răscoiala mânecilor, iar terminațiile libere sînt fixate cu capse pe cusăturile umerale.

Gulerul de bază este răsfrînt, cu ștei. Pe acesta se îmbracă gulerul de astrahan. Gulerul de astrahan se fixează pe ambele părți ale gulerului de bază: pe față – de șteiu gulerului, cu ajutorul a cinci nasturi și butoniere, iar pe revers – de pelerina gulerului, prin intermediul panglicii adezive montate pe cinci sectoare. În cusătura răscoielii gîtului, în partea interioară, este prevăzut un buzunar pentru glugă.

Scurta este căptușită cu țesătură de mătase, fiind prevăzută, suplimentar, o vestă detașabilă din blană naturală, fără mâneci, care se fixează cu fermoar de marginea interioară a bizețului. Vesta detașabilă are două buzunare care se încheie cu ajutorul panglicii velcro.

72. *Palton din postav de culoare verde-închis*

Paltonul este constituit din partea din față, spate, mâneci și guler. În partea din față sînt confecționate două buzunare cu laist. Sistemul de închidere reprezintă două rînduri de nasturi în trei niveluri. Nasturii sînt de culoare aurie de 22 mm. Partea din spate este formată din reliefe, care pornesc din răscoiala mîneicii pînă la terminație. În cusătura liniei de simetrie a spatelui, la terminație, este amplasat șlițul. Mînecele paltonului sînt clasic montate cu două cusături. Paltonul este căptușit cu țesătură.

La paltonul pentru femeile militare, partea din față este compusă din două părți, superioară și inferioară, asamblate pe linia pieptului. În cusătura liniei pieptului sînt asamblate două clape decorative.

73. *Scurtă călduroasă din țesătură combinată cu desen camuflat*

Scurta este constituită din partea din față, spate, mâneci, guler, glugă și căptușeală detașabilă.

Partea din față este formată din două repere simetrice. Sistemul de închidere a acestor repere constituie un fermoar acoperit cu bordură, care se închide la un

rînd de capse plasate în cinci niveluri. Pe partea superioară a părții din față sînt aplicate două buzunare executate în tăietură cu clape puțin înclinate. Buzunarele se încheie cu bandă de tip velcro.

Pe centrul pieptului, la nivelul capselor 2 și 3, este aplicat un suport pentru epolet.

Partea din spate este formată dintr-un reper întreg. La nivelul taliei sînt aplicate două găici pentru suportul centurii.

Mîneca este montată și formată din partea anterioară și posterioară.

Gulerul este de tip ștei cu capetele răsfrînte. În partea posterioară a gulerului este prevăzut un buzunar pentru glugă care se încheie cu fermoar. Gluga este formată din două părți simetrice din material impermeabil cu desen camuflat. Baza glugii este fixată prin cusătură în răscoiala gîtului. Terminația glugii este prelucrată cu tăietură închisă prin care trece un șiret pentru ajustarea acesteia.

Scurta este prevăzută cu căptușeală detașabilă. Căptușeală este pe bază de flis, compusă din următoarele părți: partea din față, spate, mîneci și guler cu ștei. Partea din față este compusă din două repere simetrice, care se încheie cu fermoar. Același fermoar se utilizează pentru fixarea căptușelii la scurtă. În partea superioară a părții din față, de la nivelul liniei pieptului, este aplicată o placă din țesătură impermeabilă pînă la nivelul liniei pieptului a părții din spate. Partea din spate este formată dintr-un reper. Mînecele sînt de tip cămașă cu elastic la terminație. În regiunea cotului este aplicată o întăritură din țesătură impermeabilă de formă dreptunghiulară. Gulerul căptușelii este de tip ștei. În partea dreaptă a părții din față este aplicat un buzunar. Pe linia umerală sînt amplasați epoletii din țesătură impermeabilă.

74. Pelerină de postav de culoare gri (variante de iarnă)

Pelerina are formă trapezoidală, cu umeri rotunjiți. Este constituită din partea din față și spate.

Sistemul de închidere în partea din față este cap la cap cu ajutorul nasturilor și bridelor plasate în trei niveluri. De la linia taliei pînă la terminația pelerinei sînt prevăzute două secțiuni pentru mîini. Marginile reperelor părții din față, ale secțiunilor pentru mîneci, precum și terminația pelerinei sînt garnisite cu astrahan.

Spatele este constituit din două repere simetrice cu cusătură pe mijloc.

Gulerul ștei este confecționat din astrahan.

Partea din față și spatele pelerinei sînt ornamentate cu desen executat prin aplicarea șnurului de culoare neagră.

Interiorul pelerinei este căptușit cu țesătură de mătase și matlasat cu vatelină.

75. Pelerină din semilînă de culoare albă (variante de vară)

Pelerina are formă trapezoidală și este constituită din partea din față, spate și glugă.

Partea din față este formată din două repere simetrice. La baza gîtului, pelerina se leagă în formă de fundă cu un șnur.

Spatele este format din două repere simetrice.

Gluga este modelată decorativ din două repere simetrice. La extremitățile glugii sînt suspendate pe șnur trei canafuri de culoare gri.

Părțile din față și spate sînt ornamentate cu desen executat prin aplicarea șnurului de culoare gri.

Pelerina se fixează de veston, la baza răscoielii gîtului, prin intermediul nasturilor și butonierelor.

76. Pardesiu din țesătură combinată de culoare verde-închis

Pardesiul este format din partea din față și spate, mîneci, guler și cordon cu cataramă.

Partea din față este confecționată din două repere simetrice. Sistemul de închidere are un rînd de nasturi plasați în patru niveluri. Colțul reverului este ascuțit și orientat spre cusătura mînecii. Mai jos de linia taliei sînt plasate, sub unghi, două buzunare cu bordură.

Partea din spate este formată din două repere simetrice, avînd în mijloc o cusătură ce se finalizează cu șliț. În regiunea taliei sînt aplicate trei găici pentru cordon.

Mîneca este formată din partea anterioară și partea posterioară. Terminația mînecii este garnisită cu o bentiță decorativă, fixată cu un nasture. Gulerul este răsfrînt, cu colțurile sub unghi drept.

Pardesiul este căptușit, fiind prevăzută, suplimentar, o vestă detașabilă de postav fără mîneci, care se fixează cu nasturi și butoniere de marginea interioară a bizețului.

77. Sacou de gală din semilînă de culoare albastru-închis

Sacoul are o siluetă semiajustată, fiind confecționat din semilînă de culoare albastru-închis. Partea din față are relief cu detaliu lateral. Sistemul de închidere are două rînduri de nasturi, pe opt niveluri. Nasturii sînt de culoare aurie de 22 mm, cu Stema de Stat a Republicii Moldova. Marginile bizetului sînt garnisite cu vipușcă din postav de culoare roșie.

Partea din spate este formată din reliefuri ce pornesc din răscoiala mînecii pînă la terminație, în cusătura liniei de simetrie a spatelui, la terminație, este amplasat un șliț. Părțile șlițului pe linia de simetrie sînt garnisite cu vipușcă din postav de culoare roșu-aprins. Pe ambele părți ale șlițului sînt aplicate clape decorative din materialul de bază, garnisite cu vipușcă de culoare roșie cu trei colțuri. În fiecare colț al clapei sînt fixați cîte un nasture auriu de 22 mm.

Mînecele sacoului sînt clasic montate cu două cusături. La terminația mînecii sînt executate manșete cu înălțimea de 10 cm, garnisite cu vipușcă din țesătura de bază. La terminația mînecii, deasupra manșetei, este aplicată o clapă decorativă cu trei colțuri, garnisite cu vipușcă din postav de culoare roșu-aprins. Pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare, pe fiecare colț al clapei, sînt fixați trei nasturi aurii de 22 mm; pentru corpul de ofițeri de grade superioare este brodată o ramură de stejar de culoare aurie; pentru corpul de ofițeri cu grade supreme, pe manșetă și clapă, sînt brodate cîte o ramură de stejar.

Gulerul este rigid de tip ștei, cu înălțimea de 5 cm, garnisit cu vipușcă de culoare roșu-aprins (albastră pentru Forțele Aeriene). Pe marginea pelerinei gulerului sînt brodate crenguțe de stejar de culoare aurie. Gulerul se încheie cu un cîrlig din metal.

Sacoul este căptușit cu țesătură.

Epoletii sînt în formă de pară cu franjuri de culoare aurie din postav de culoare albastră – pentru Forțele Aeriene și roșie – pentru restul militarilor Armatei Naționale.

78. Jachetă de gală din semilînă de culoare gri-închis

Jacheta este semiajustată, confecționată din semilînă de culoare gri.

Partea din față este cu reliefuri din linia umerală pînă la terminație. Sistemul de închidere are două rînduri de nasturi pe opt niveluri. Nasturii sînt de culoare aurie de 22 mm, cu Stema de Stat a Republicii Moldova. Marginile bizețului sînt garnisite cu vipușcă din postav de culoare roșu-aprins.

Mînecele jachetei sînt clasic montate cu două cusături. La terminația mîneicii sînt executate manșete cu înălțimea de 10 cm, garnisite cu vipușcă din țesătură de bază. La terminația mîneicii, deasupra manșetei, este aplicată o clapă decorativă cu trei colțuri, garnisite cu vipușcă din postav de culoare roșu-aprins.

Pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare, pe fiecare colț al clapei, sînt fixați trei nasturi aurii de 14 mm. Pe clapa pentru corpul de ofițeri de grade superioare este brodată o ramură de stejar de culoare aurie. Pentru corpul de ofițeri cu grade supreme, pe manșetă și clapă sînt brodate cîte o ramură de stejar.

Gulerul rigid de tip ștei, cu înălțimea de 5 cm, este garnisit cu vipușcă de culoare roșu-aprins (albastră pentru Forțele Aeriene). Pe marginea pelerinei gulerului sînt brodate crenguțe de stejar de culoare aurie. Gulerul se încheie cu un cîrlig din metal.

Jacheta este căptușită cu țesătură.

79. Veston din țesătură de semilînă de culoare gri-deschis

Vestonul este constituit din partea din față, spate, mîneci și guler.

Partea din față se încheie la două rînduri de nasturi plasați în trei niveluri. Colțul ascuțit al reverului este orientat spre cusătura mîneicii. Mai jos de linia taliei, paralel cu ea, sînt plasate două buzunare cu doi refileți și clape.

Spatele este constituit din două repere simetrice, cu cusătură pe mijloc. În cusăturile constructive ale spatelui sînt executate două șlițuri.

Mîneca montată, formată din partea anterioară și posterioară, este prevăzută cu manșetă.

Gulerul este răsfrînt, cu colțuri sub unghi drept. Manșetele și colțurile gulerului sînt garnisite cu broderie aurie, reprezentînd vița de vie.

Cusăturile de montare a manșetelor și marginea pelerinei gulerului sînt garnisite cu paspoal de culoare roșie.

80. Veston din postav de culoare gri (variante de iarnă)

Vestonul este constituit din partea din față, spate, mîneci și guler.

Partea din față este confecționată din două repere simetrice. Se încheie pînă la baza gîtului, la un rînd de nasturi plasați în șase niveluri. Mai jos de linia taliei, paralel cu ea, sînt montate două buzunare cu clape. Pe partea din stînga, sus, este prevăzut un buzunar prelucrat cu laist de formă dreptunghiulară.

Spatele este construit din două repere simetrice cu cusătură pe mijloc și se finalizează cu șliț.

Mîneca este montată și formată din partea anterioară și posterioară. Terminația mîneicii este prevăzută cu manșetă modelată din postav de culoare

roșie. Manșeta este garnisită cu șnur de culoare aurie. Șnurul aplicat pe marginea superioară a manșetei formează în partea de sus un laț. Paralel, cu 2,5 cm mai jos, este aplicat al doilea rând de șnur (fără laț).

Gulerul ștei este confecționat din postav de culoare roșie și garnisit cu broderie aurie. Marginea superioară a gulerului și marginea pieptului stîng sînt garnisite cu șnur de culoare aurie.

Vestonul este ornamentat cu eghilet de culoare aurie, trecut peste umărul drept și fixat cu nasture sub rever.

Pe cusăturile umerale sînt aplicate cîte două găici pentru fixarea epoleților. Epoleții sînt rigizi, cu partea de jos rotunjită, iar partea de sus arcuită, fiind fixați de veston, la baza gîtului, cu un nasture. Conturul epoleților este garnisit cu șnur de culoare aurie.

81. *Veston din semilîină de culoare albă (variante de vară)*

Vestonul este constituit din partea din față, spate, mîneci și guler.

Partea din față este formată din două repere simetrice. Se încheie la două rînduri de nasturi plasați în șase niveluri. Cusăturile constructive, de la talie pînă la terminația vestonului, sînt garnisite cu șnur de culoare aurie, aplicat în formă de unghi ascuțit.

Partea din spate este constituită din două repere simetrice avînd cusătură pe mijloc. Cusăturile constructive, de la linia omoplaților pînă la terminația vestonului, sînt garnisite cu șnur de culoare aurie, aplicat în formă de unghi ascuțit în partea de jos, iar în partea de sus – cu desen ornamental format din trei lațuri.

Mîneca este montată și formată din partea superioară și partea inferioară. Terminația mînecii este prevăzută cu manșetă modelată de postav de culoare roșie. Manșeta este garnisită cu șnur de culoare aurie. Șnurul, aplicat pe marginea superioară a manșetei, formează în partea de sus un laț. Paralel, cu 2,5 cm mai jos, este aplicat al doilea rînd de șnur (fără laț).

Gulerul este răsfrînt, cu ștei, fiind confecționat din postav de culoare roșie.

Marginea superioară a pelerinei gulerului este garnisită cu un șnur, iar colțurile gulerului sînt ornamentate cu broderie de culoare aurie.

Vestonul este ornamentat cu eghilet de culoare aurie, plasat peste umărul drept și fixat cu nasture sub rever.

Pe cusăturile umerale sînt aplicate cîte două găici pentru fixarea epoleților. Epoleții sînt rigizi, cu partea de jos rotunjită, iar partea de sus arcuită, fiind fixați de veston, la baza gîtului, cu un nasture. Conturul epoleților este garnisit cu șnur de culoare aurie.

82. *Veston din semilîină de culoare verde-închis pentru femei/bărbați*

Vestonul este format din partea din față, spate, mîneci și guler.

Partea din față se încheie la un rînd de nasturi plasați în patru niveluri. Colțul reverului este orientat spre cusătura mînecii. Mai sus de linia taliei sînt aplicate două buzunare cu fundă dublă. Buzunarele cu clapă se încheie cu nasturi și butoniere. Mai jos de linia taliei, paralel cu ea, sînt plasate două buzunare cu refileți și clape.

Partea din spate este constituită din două repere simetrice, avînd cusătură pe mijloc, care se finalizează cu șliț.

Mîneca este montată și formată din partea anterioară și posterioară. Lampasul manșetei mîneicii are lățimea de 20 mm.

Gulerul este răsfrînt, cu colțuri sub unghi drept.

Particularități: la vestonul pentru femei, în locul buzunarelor de la piept, sînt executate pense. Partea din spate este constituită din două repere simetrice, cu cusătură pe mijloc fără șliț.

83. *Giacă din semilîină de culoare verde-închis*

Giacă este constituită din partea din față, spate, mîneci și guler.

Partea din față este formată din două repere simetrice care se încheie cu fermoar. În partea superioară sînt aplicate două buzunare cu fundă dublă. Buzunarele cu clape se încheie cu nasturi și butoniere. În partea de jos sînt plasate sub unghi două buzunare cu bordură.

Partea din spate este formată din partea superioară – platca și partea inferioară. În cusătura de montare a plăcii sînt prelucrate două pliuri, situate simetric și orientate spre răscoiala mîneicilor.

Mîneca tip cămașă este formată din partea anterioară și posterioară. Terminația mîneicii este prelucrată cu manșetă, care se închide, la cusătura cotului, la un rînd de nasturi plasați în două niveluri.

Gulerul este răsfrînt cu colțurile sub un unghi ascuțit.

Terminația este prelucrată cu betelie lată, încheiată la un rînd de nasturi plasați în două niveluri. În regiunea cusăturilor laterale, betelia este flexibilă, datorită panglicii elastice, care este fixată cu trei tigheluri de garnisire.

Giacă este căptușită cu țesătură de mătase.

84. *Pulover tricotat din semilîină de culoare verde-închis*

Puloverul este constituit din partea din față, spate, mîneci și guler.

Partea din față, spate și mîneca sînt constituite dintr-un singur reper tricotat. Gulerul, manșetele și terminația puloverului sînt tricotate dublu. În regiunea umerilor și a cotului este aplicată o întăritură suplimentară confecționată din țesătură impermeabilă.

Epoletii din țesătură impermeabilă sînt montați în capul mîneicii, iar terminațiile libere sînt fixate pe cusăturile umerale cu ajutorul nasturilor și butonierelor. Terminația puloverului și terminațiile mîneicilor sînt prelucrate cu betelie și, respectiv, cu manșete elastice.

85. *Tunică din țesătură combinată cu desen camuflat*

Tunica este constituită din partea din față, spate, mîneci și guler.

Partea din față este formată din două repere simetrice. Sistemul de închidere constituie un rînd de nasturi plasați în șase niveluri. Este o închidere prelucrată cu bizeț care acoperă butonierele. La nivelul nasturilor 2 și 3 este aplicat suportul pentru epolet. În partea superioară a părții din față a reperelor sînt aplicate două buzunare de tip „ghiozdan” sub un unghi de 30°. Închiderea buzunarelor se face prin intermediul clapelor cu bandă velcro. Deasupra clapelor buzunarelor, prin intermediul bandei velcro, în partea stîngă este aplicată inscripția „MOLDOVA”, în partea dreaptă – numele militarului.

Partea din spate este formată dintr-un reper întreg. Tunica este ajustată pe părțile laterale la nivelul liniei taliei. Terminația tunicii este prelucrată cu tăietură închisă.

Mîneca tip cămașă este montată cu o singură cusătură. Pe partea superioară a mîneșilor sînt aplicate două buzunare de tip “ghiozdan” sub un unghi de 30°. Buzunarele se încheie cu ajutorul clapelor, prin intermediul unei bande velcro. Terminația mîneșii este prevăzută cu manșetă, care se încheie și se ajustează cu un nasture și trei butoniere. Regiunea cotului este dublată cu o întăritură de formă trapezoidală din țesătura de bază. Gulerul este răsfrînt, de tip ștei, avînd colțurile sub unghi drept și sistemul de închidere prin bandă velcro.

86. *Tunică sport*

Tunica este constituită din partea din față, spate, mîneșii și guler. Partea din față este formată din două reperi simetrice. Sistemul de închidere este cu fermoar. Partea din spate este formată dintr-un reper întreg. Terminația tunicii este prelucrată cu tăietură închisă.

Mîneca tip cămașă este montată cu o singură cusătură. Terminația mîneșii este prevăzută cu manșetă.

87. *Cămașă din țesătură combinată de culoare albă*

Cămașă este constituită din partea din față, spate, mîneșii și guler.

Partea din față este formată din două reperi simetrice, care se încheie la un rînd de nasturi plasați în șase niveluri. Pe partea superioară a feței sînt aplicate două buzunare cu clape. Buzunarele se încheie cu ajutorul nasturilor și butonierelor.

Partea din spate este formată din partea superioară – platca și partea inferioară. În cusătura de montare a plăcii sînt prelucrate două pliuri simetrice, orientate spre răscoiala mîneșilor.

Mîneca este montată și formată din partea anterioară și posterioară. Terminația mîneșii este prelucrată cu manșetă.

Gulerul este răsfrînt, cu ștei secționat.

Epoletii sînt montați pe linia umerală și fixați cu nasture.

Terminația cămășii este prelucrată cu betelie, încheiată la un rînd de nasturi plasați în două niveluri. În regiunea cusăturilor laterale ale cămășii, betelia este montată cu elastic.

88. *Cămașă din țesătură combinată de culoare albă cu mîneșii scurte*

Descrierea corespunde cămășii din țesătură combinată de culoare albă (pct. 87).

Particularități: mîneca este scurtă pînă la linia cotului. Terminația mîneșii este prelucrată cu manșetă croită integral.

89. *Cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis*

Descrierea corespunde descrierii cămășii din țesătură combinată de culoare albă (pct. 87).

90. *Cămașă din țesătură combinată de culoare gri-deschis cu mîneșii scurte*

Descrierea corespunde descrierii cămășii din țesătură combinată de culoare albă (pct. 87).

Particularități: mîneca este scurtă pînă la linia cotului. Terminația mînecii este prelucrată cu manșetă croită integral.

91. Tricou din bumbac cu desen camuflat

Tricoul este constituit din partea din față, spate, mînece scurte și epoleți.

Partea din față și spate sînt formate dintr-un singur reper. Mînecele sînt scurte pînă la linia cotului. Terminația tricoului și a mînecelor sînt prelucrate cu cusătură închisă.

Epoleții sînt montați pe linia umerală și fixați cu nasture.

92. Tricou sport

Tricoul este constituit din partea din față, spate, mînece scurte și epoleți.

Părțile din față și spate sînt formate dintr-un singur reper. Mînecele sînt scurte pînă la linia cotului. Terminația tricoului și a mînecelor sînt prelucrate cu cusătură închisă.

93. Pantaloni de postav de culoare gri

Pantalonii sînt constituiți din partea din față, spate și betelie.

Partea din față este formată din două părți simetrice. Cusătura de mijloc este prelucrată cu șliț, care se închide cu 4-5 nasturi și butoniere. În cusăturile laterale sînt plasate două buzunare. Cambrarea în talie se realizează cu ajutorul a două pliuri executate pe linia de simetrie a genunchilor.

Spatele este constituit din două părți simetrice. Cambrarea în talie se realizează cu ajutorul a două pense executate simetric pe ambele părți. De ambele părți ale cusăturilor laterale, la distanța de 10 mm, sînt aplicate cîte două lampasuri de postav de culoare roșie.

Betelia, montată în cusătura taliei, este prevăzută cu șapte găici pentru centură. Betelia se încheie cu un nasture și o butonieră, precum și cu copcă.

Marginea inferioară a pantalonilor este ajustată și bordesită cu țesătură de mătase.

94. Pantaloni de gală din semilînă de culoare gri-închis

Pantalonii sînt constituiți din partea din față, spate și betelie.

Partea din față este formată din două părți simetrice. În cusătura de mijloc este prelucrat un șliț, care se încheie cu 4-5 nasturi și butoniere. În cusăturile laterale sînt prevăzute două buzunare. Cambrarea în talie se realizează cu ajutorul pliurilor plasate pe linia de simetrie a genunchilor, orientate spre cusăturile laterale.

Partea din spate este formată din două părți simetrice. În partea superioară din dreapta este montat un buzunar cu clapă, care se încheie cu un nasture și o butonieră. Cambrarea în talie se realizează cu ajutorul a două pense plasate simetric pe ambele părți.

În cusăturile laterale este inclusă vipușca din postav de culoare roșie. La 10 mm de la vipușcă, de ambele părți sînt aplicate două lampasuri din postav de culoare roșie (albastră – pentru Forțele Aeriene), cu lățimea de 15 mm, cu intervalul de 3 mm între ele.

Cordonul, montat la nivelul taliei, este prevăzut cu șapte găici pentru susținerea centurii. Betelia se încheie cu un nasture și o butonieră, precum și cu o copcă.

Marginile inferioare ale pantalonilor sînt tivite și prelucrate cu panglică.

95. Pantaloni din semilînă de culoare gri-deschis

Pantalonii sînt constituiți din partea din față, spate și betelie.

Partea din față este formată din două părți simetrice. În cusătura de mijloc este prelucrat un șliț, care se încheie cu 4-5 nasturi și butoniere. În cusăturile laterale sînt prevăzute două buzunare. Cambrarea în talie se realizează cu ajutorul pliurilor plasate pe linia de simetrie a genunchilor, orientate spre cusăturile laterale.

Partea din spate este formată din două părți simetrice. În partea superioară, în dreapta, este montat un buzunar cu clapă, care se încheie cu un nasture și o butonieră. Cambrarea în talie se realizează cu ajutorul a două pense plasate simetric pe ambele părți.

În cusăturile laterale este inclusă vipușca din postav de culoare roșie. La 10 mm de la vipușcă, de ambele părți, sînt aplicate două lampasuri din postav de culoare roșie. Lățimea lampasurilor este de 25 mm.

Betelia, montată în cusătura taliei, este prevăzută cu șapte găici pentru curea. Betelia se încheie cu un nasture și o butonieră, precum și cu o copcă.

Marginile inferioare ale pantalonilor sînt tivite și prelucrate cu panglică.

96. Pantaloni din semilînă de culoare albastru-închis

Descrierea corespunde pantalonilor din semilînă de culoare gri-deschis (pct. 95).

97. Pantaloni din semilînă de culoare verde-închis

Descrierea corespunde pantalonilor din semilînă de culoare gri-deschis (pct. 95).

Particularități: Pentru corpul de ofițeri cu grade supreme – lampasuri cu lățimea de 30 mm., cu intervalul de 5 mm., de culoare roșie, iar pentru restul categoriilor de militari – un singur lampas de culoare verde-deschis cu lățimea de 30 mm.

98. Pantaloni din țesătură combinată cu desen camuflat

Pantalonii sînt constituiți din partea din față, spate și cordon.

Partea din față este formată din două repere simetrice. Cusătura de mijloc este prelucrată cu șliț, care se încheie cu patru nasturi și butoniere. În partea din față sînt prevăzute două buzunare laterale cu refileți. Mai jos de buzunarele laterale sînt aplicate două buzunare tip „cargo”, care se încheie cu doi nasturi, prin intermediul clapelor prelucrate cu fentă ascunsă. În regiunea genunchilor este aplicată o întăritură suplimentară de formă dreptunghiulară din țesătura de bază.

Partea din spate este formată din două repere simetrice. Cambrarea în talie se realizează cu ajutorul a două pense plasate simetric pe ambele părți.

În regiunea spatelui este aplicată o întăritură suplimentară de formă ovală din țesătura de baza.

Cordonul este montat în cusătura taliei și este prevăzut cu șapte găici. Cordonul se ajustează pe corp cu ajutorul a doi șnali de formă dreptunghiulară, plasați în regiunea cusăturii laterale. Cordonul se încheie cu un nasture și o butonieră.

În regiunea gleznei, pantalonii sînt ajustați cu ajutorul unei panglici din țesătură poliestică, care este trecută prin două butoniere pe îndoitura terminației pantalonilor.

99. *Salopetă din țesătură de culoare kaki*

Salopeta este constituită din partea din față, spate, mîneacă și guler. Și partea din față, și partea din spate sînt constituite din stan și pantaloni. Pe partea din față a stanului sînt confecționate două buzunare cu refileți. Sistemul de închidere a buzunarelor este cu fermoar. În partea din față a pantalonului, în regiunea genunchilor, sînt confecționate, de asemenea, două buzunare cu refileți. Sistemul de închidere este cu fermoar. De la terminație, pe linia de simetrie a pantalonilor, este aplicată o fișie, care se închide cu fermoar. Stanul cu pantalonii se unesc cu o cusătură în regiunea taliei unde este aplicată o fișie în care este introdus un șiret. În partea superioară a mînecii stîngi este aplicat un buzunar cu clapă și fermoar.

100. *Fustă din semilînă de culoare verde-închis*

Fusta este constituită din partea din față, spate și betelie. Partea din față este de formă trapeză cu două pliuri.

Fusta se încheie în cusătura de mijloc a spatelui cu ajutorul unui fermoar ascuns.

Betelia se încheie la linia de simetrie a spatelui cu un nasture și o butonieră.

101. *Fustă de gală din semilînă de culoare albastru-închis*

Fusta este constituită din partea din față, spate și betelie.

Partea din față este executată dintr-un reper. Cambrarea în talie se realizează prin intermediul a 2 pense amplasate simetric.

Partea din spatele este confecționată din două repere simetrice ce se finalizează cu șliț. Cambrarea în talie se realizează prin intermediul a 2 pense amplasate simetric.

Fusta se încheie în cusătura laterală cu ajutorul fermoarului ascuns.

Betelia se încheie în partea laterală cu un nasture și o butonieră.

102. *Pantaloni sport*

Pantalonii sînt constituiți din partea din față, spate și cordon. Partea din față și spate este formată din două repere simetrice. Cordonul este prevăzut cu elastic.

103. *Șort sport*

Șortul este constituit din partea din față, spate și cordon. Partea din față și spate este formată din două repere simetrice. Cordonul este prevăzut cu elastic.

Încălțăminte

104. *Pantofi din piele naturală de culoare gri*

Pantofii sînt constituiți din două ansambluri: superior și inferior.

Ansamblul superior este format din trei subansambluri: exterior, intermediar și căptușeală. Subansamblul exterior este alcătuit din căpută, carîmb, ștaif exterior și limbă, iar cel intermediar – din bombeu și ștaif. Căptușeala este executată din piele și țesătură.

Ansamblul inferior este format din trei subansambluri: exterior, interior și intermediar. Subansamblul exterior este alcătuit din talpă și toc, cel interior – din acoperământ de brant, iar cel intermediar – din brant, antebrant și supinator.

Ansamblul inferior se îmbină cu ansamblul superior prin lipire.

Pantofii se încheie cu șiret.

105. *Pantofi din piele naturală de culoare neagră pentru bărbați*

Descrierea corespunde pantofilor din piele naturală de culoare gri (pct. 104).

106. *Pantofi din piele naturală de culoare neagră pentru femei*

Pantofii sînt constituiți din două ansambluri: superior și inferior.

Ansamblul superior este format din trei subansambluri: exterior, interior și căptușeală. Subansamblul exterior este alcătuit din căpută și carîmb. Înălțimea carîmbului este de 6 cm. Subansamblul interior este alcătuit din ștaif și bombeu. Căptușeala este executată din piele naturală și țesătură.

Ansamblul inferior este format din trei subansambluri: exterior, interior și intermediar. Subansamblul exterior este alcătuit din talpă și toc, cel interior – din acoperământ de brant, iar cel intermediar – din brant, antebrant și supinator.

Ansamblul inferior se îmbină cu ansamblul superior prin lipire.

Înălțimea tocului este de 4-5 cm.

107. *Cizme călduroase din piele naturală de culoare neagră pentru femei/bărbați*

Cizmele pentru bărbați sînt constituite din două ansambluri: superior și inferior.

Ansamblul superior este format din trei subansambluri: exterior, interior și căptușeală. Subansamblul exterior este alcătuit din căpută și carîmb. Înălțimea carîmbului este de 21 cm. Subansamblul interior este alcătuit din bombeu și ștaif. Căptușeala este executată din blană naturală/artificială

Ansamblul inferior este format din trei subansambluri: exterior, interior și intermediar. Subansamblul exterior este alcătuit din talpa turnată cu toc, cel interior – din acoperiș de brant, iar cel intermediar – din brant, semibrant și supinator.

Ansamblul inferior se îmbină cu ansamblul superior prin lipire. Cizmele se închid cu ajutorul fermoarului plasat în partea anterioară.

Cizmele pentru femei sînt constituite din două ansambluri: superior și inferior.

Ansamblul superior se împarte în trei subansambluri: exterior, intermediar și căptușeala. Subansamblul exterior este alcătuit din căpută și carîmb. Înălțimea carîmbului este de 38 cm. Subansamblul intermediar este alcătuit din bombeu și ștaif. Căptușeala este executată din blană artificială.

Ansamblul inferior este format din trei subansambluri: exterior, interior și intermediar. Subansamblul exterior este alcătuit din talpă și toc. Subansamblul interior este constituit din acoperiș de brant, iar cel intermediar – din brant, semibrant și supinator.

Ansamblul inferior se îmbină cu ansamblul superior prin lipire. Cizmele se închid prin intermediul fermoarului montat în partea anterioară.

Înălțimea tocului este de 4-5 cm.

108. *Cizme din piele naturală (iuft) de culoare neagră*

Cizmele sînt constituite din două ansambluri: superior și inferior.

Ansamblul superior este format din trei subansambluri: exterior, interior și căptușeală. Subansamblul exterior este alcătuit din căpută, ștaif și carîmb. Înălțimea carîmbului este de 50 cm în partea posterioară. Subansamblul intermediar este alcătuit din ștaif și bombeu. Căptușeala este executată din piele naturală.

Ansamblul inferior este format din trei subansambluri: exterior, interior și intermediar. Subansamblul exterior este alcătuit din talpă și toc, cel interior este constituit din acoperiș de branț, iar cel intermediar – din branț, întăritură de branț și supinator.

Ansamblul inferior se îmbină cu ansamblul superior prin metoda cuie – lipire.

109. *Bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (de vară)*

Bocancii sînt constituiți din două ansambluri: superior și inferior.

Ansamblul superior este format din două subansambluri: exterior, intermediar și căptușeală. Subansamblul exterior este alcătuit din căpută, carîmb, vipușcă, etichetă și burduf. Înălțimea carîmbului este de 21 cm. Subansamblul intermediar este alcătuit din glenc, bombeu și ștaif rigid. Căptușeala este executată din țesătură în regiunea bombeului, căputei, iar antiglisorul – din piele naturală.

Ansamblul inferior este format din trei subansambluri: exterior, intermediar și căptușeală. Subansamblul exterior este alcătuit din talpă turnată cu toc, intermediar – din glenc, bombeu și ștaif rigid. Căptușeala este executată din acoperiș de branț.

Talpa se îmbină prin lipire.

Bocancii se închid cu ajutorul copcilor și șireturilor.

110. *Bocanci din piele naturală de culoare neagră cu carîmbi înalți (de iarnă)*

Descrierea corespunde bocancilor din piele naturală cu carîmbi înalți (pct. 109).

Particularități: căptușeala interioară a căputei și a carîmbilor este din blană artificială.

111. *Bocanci din piele naturală cu carîmbi înalți pentru pustiu*

Descrierea corespunde bocancilor din piele naturală cu carîmbi înalți (pct. 109).

112. *Ghete sport*

Ghetele sînt alcătuite din două ansambluri: superior și inferior. Ansamblul superior este alcătuit din carîmb, căpută și căptușeală interioară, iar cel inferior – din talpă, branț și semibrant.

113. *Guler detașabil de astrahan de culoare brumărie*

Gulerul este format din două părți: partea superioară din blană de astrahan și partea inferioară confecționată din materialul de bază, cu butoniere pentru fixare la scurtă.

114. *Cravată din țesătură combinată de culoare gri*

Cravata este constituită din piesa de bază, nod și bentiță. Piesa de bază are forma unui trapez alungit și se finalizează în unghi ascuțit. Nodul este permanent, de formă triunghiulară. Bentița este formată din două jumătăți de formă dreptunghiulară.

115. *Cravată din țesătură combinată de culoare neagră*

Descrierea corespunde cravatei din țesătură combinată de culoare gri (pct. 114).

116. *Papion din țesătură combinată de culoare neagră*

Papionul este format din țesătură de mătase artificială de culoare neagră legat în forma aripilor de fluture.

117. *Fular tricotat din semilână de culoare albă*

Fularul are dimensiunile de 130x25 cm. Terminația fularului este garnisită cu franjuri.

118. *Fular tricotat din semilână de culoare verde-deschis*

Descrierea fularului corespunde fularului tricotat din semilână de culoare albă. (pct. 117).

119. *Mănuși cusute din tricot de bumbac de culoare albă/neagră*

Mănușile sînt formate din bază cu patru degete, degetul mare și clini suplimentari.

120. *Mănuși din piele naturală de culoare neagră*

Mănușile sînt formate din bază cu patru degete, degetul mare și clini suplimentari. În partea laterală spate, mănușile sînt prevăzute cu tăietură. Marginea și tăietura mănușilor sînt prelucrate cu bordură din piele.

Mănușile sînt căptușite cu tricot.

SECȚIUNEA A 2-A

DESCRIEREA ÎNSEMNELOR DISTINCTIVE

121. *Cocarda*

Pentru militarii de toate categoriile, cocarda reprezintă Stema de Stat a Republicii Moldova, avînd acvila și accesoriile acesteia de culoare aurie și fiind înscrisă ajurat într-o cunună ovală, formată din două ramuri de stejar, de asemenea de culoare aurie.

122. *Epoletii*

1) Pentru corpul de ofițeri cu grade supreme:

epoletii au lățimea de 50 mm. Cîmpul epoletului reprezintă o panglică cu lățimea de 45 mm, avînd imprimată în mijloc o ramură de stejar și pe margini un zigzag. (Epoletul pentru scurta călduroasă și tunica cu desen camuflat are lățimea de 50 mm și este confecționat din țesătură cu desen camuflat.) La distanța

de 5 mm de la marginea inferioară a epoletului este executată, cu fir auriu, o broderie reprezentînd vița de vie. (Culoarea broderiei de pe epoletul pentru scurta călduroasă cu desen camuflat și tunică este neagră.) La mijlocul epoletului, în partea superioară, este dispusă insigna de petliță și epolet cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova.

Metoda de fixare a epoleților și culoarea cîmpului epoleților sînt în funcție de obiectele de uniformă:

pentru sacoul uniformei de gală – cusuți, pe linia umerală, în formă de pară plană cu franjuri de culoare aurie;

pentru vestonul de culoare gri-deschis – cusuți, aurii, din țesătură de postav de culoare roșie;

pentru cămașa de culoare albă – detașabili, din țesătură de culoare albă;

pentru veston, giacă, pardesiu, palton din postav, scurtă călduroasă de culoare verde-închis – cusuți, din țesătură de culoare verde-închis;

pentru paltonul din piele naturală/artificială – detașabili, din țesătură de culoare neagră;

pentru cămașa de culoare gri – detașabili, din țesătură de culoare gri;

pentru scurta călduroasă cu desen camuflat – cusuți în cusătura mîneții, din țesătură cu desen camuflat;

pentru tunica cu desen camuflat – detașabili, iar la nivelul nasturilor 2 și 3 este aplicat suportul la epolet;

2) pentru corpul de ofițeri cu grade superioare și inferioare, efectivul de subofițeri, sergenți și soldați care îndeplinesc serviciul militar prin contract, militarii care îndeplinesc serviciul militar în termen, serviciul militar cu termen redus și studenții instituțiilor de învățămînt militar:

pentru sacoul uniformei de gală – cusuți, pe linia umerală, în formă de pară plană cu franjuri de culoare aurie (pentru corpul de ofițeri);

epoleții pentru toate obiectele de uniformă (cu excepția tunicii cu desen camuflat) sînt executați din țesătura din care este confecționată uniforma respectivă, montați în cusătura mîneții și au lățimea de 50 mm.

Pe epoleții cusuți în cusătura mîneții se permite portul epoleților tip husă, confecționați din țesătura de bază a obiectului pe care sînt plasate (brodate) însemnele distinctive.

La tunica cu desen camuflat epoletul este de tip husă, fără insignă de petliță și epolet, avînd lungimea de 10 cm. Suportul acestuia este aplicat la nivelul nasturilor 2 și 3.

123. *Insigne de petliță și epolet*

1) Pentru corpul de ofițeri cu grade supreme:

insigna de petliță și epolet reprezintă Stema de Stat a Republicii Moldova, avînd acvila și accesoriile acesteia de aur.

Înălțimea insignei este de 30 mm;

2) pentru toți militarii (cu excepția corpului de ofițeri cu grade supreme): insignele de petliță și epolet indică genul de armă a militarului.

124. *Ecusoane pe mîneță*

1) Ecusonul de apartenență la Armata Națională și Ministerul Apărării (pe mîneca stîngă):

ecusonul reprezintă un scut heraldic de tip rectangular cu vîrfurile rotunjite, șnuruit de aur pe perimetru și cuprinzînd stema Armatei Naționale: în cîmp roșu – pentru efectivul Ministerului Apărării, Marelui Stat Major și subdiviziunile din subordine; în cîmp negru – pentru efectivul Forțelor Terestre; în cîmp albastru-deschis – pentru efectivul Forțelor Aeriene; în cîmp violet-închis – pentru efectivul Comandamentului logistic și subdiviziunile din subordine.

2) ecusonul de apartenență de stat:

militarii care acționează în cadrul misiunilor internaționale, în afara teritoriului Republicii Moldova, poartă suplimentar, deasupra ecusonului de pe mîneca stîngă, un ecuson dreptunghiular cu imaginea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.

La uniforma de instrucție, înălțimea ecusonului este de 35 mm, iar lățimea de 70 mm.

La uniforma de paradă, deasupra ecusonului este plasată inscripția „Moldova”. Înălțimea ecusonului este de 45 mm, iar lățimea de 70 mm.

3) ecusoanele aferente anilor de studii pentru studenții instituțiilor de învățămînt militar:

ecusonul reprezintă un scut de culoare verde-închis, pe care sînt amplasate trese unghiulare ondulate cu vîrfurile în sus, conform anului de studiu: o tresă – pentru anul I de studiu; două trese – pentru anul II de studiu; trei trese – pentru anul III de studiu; patru trese – pentru anul IV de studiu. Lățimea tresei este de 10 mm. Intervalul între trese este de 3 mm;

4) ecusoanele pe mîneacă la uniforma de instrucție:

ecusoanele pe mîneca stîngă de apartenență la Armata Națională și Ministerul Apărării și ecusoanele aferente anilor de studii la uniforma de instrucție respectă compoziția și proporțiile ecusoanelor colorate, dar se confecționează cu cîmp de culoare verde și broderii cu fir de culoare neagră (albastru-închis pentru Forțele Aeriene).

125. *Ecusoane de piept*

1) Ecuson de identitate personală și statală la uniforma de paradă:

ecusonul reprezintă o insignă de piept de formă dreptunghiulară, aurie, avînd în partea stîngă imaginea Drapelului de Stat al Republicii Moldova urmată de inscripția cu numele de familie al purtătorului, care este incizată cu litere capitale negre și înscrisă simetric în spațiul dintre marginea dreaptă a Drapelului de Stat și marginea dreaptă a insignei. Insigna are lungimea de 70 mm și înălțimea de 20 mm. Pe revers, insigna este prevăzută cu un dispozitiv de prindere de haină;

2) ecuson de identitate personală la uniforma de instrucție:

ecusonul reprezintă o bandă de stofă de formă dreptunghiulară de culoare verde (galbenă pentru uniforma de pustiu), purtînd inscripția cu numele de familie al purtătorului, care este brodată cu fir de culoare neagră (albastră pentru Forțele Aeriene, cafenie pentru uniforma de pustiu) cu litere capitale. Ecusonul are lungimea egală cu lungimea clapei buzunarului drept și înălțimea de 30 mm;

3) ecuson de apartenență de stat:

ecusonul reprezintă o bandă de stofă de formă dreptunghiulară de culoare verde (galbenă pentru uniforma de pustiu), purtând inscripția „MOLDOVA”, care este brodată cu fir de culoare neagră (albastră pentru Forțele Aeriene, cafenie pentru uniforma de pustiu). Ecusonul are lungimea egală cu lungimea clapei buzunarului stîng și înălțimea de 30 mm.

126. *Stele pe epoleți*

Stelele reprezintă poliedre convexe aurii (argintii pentru Forțele Aeriene) cu opt raze. Diametrul stelei pentru corpul de ofițeri cu grade supreme este de 28 mm; al stelei pentru corpul de ofițeri cu grade superioare – de 20 mm; al celei pentru corpul de ofițerii cu grade inferioare și efectivul de subofițeri – de 13 mm. Înălțimea convexității stelelor metalice este de 7 mm, 5 mm și, respectiv, 3 mm.

Stelele pe epoleți la uniforma de instrucție sînt de culoare neagră (albastru-închis pentru Forțele Aeriene).

Pentru efectivul Forțelor Aeriene, la uniforma de paradă și serviciu, stelele pe epoleți sînt de culoare argintie, la uniforma de instrucție – albastru-închis.

127. *Galoane*

1) Pentru corpul de ofițeri cu grade superioare și inferioare ai Armatei Naționale:

galonul reprezintă o fișie aurie (argintie pentru Forțele Aeriene) în relief, cu lățimea de 20 mm – pentru corpul de ofițeri cu grade superioare și cu lățimea de 13 mm – pentru corpul de ofițerii cu grade inferioare;

2) pentru sergenți majori:

galonul reprezintă o fișie aurie (argintie pentru Forțele Aeriene) din mătase artificială, în relief, avînd lățimea de 30 mm;

3) pentru sergenți, sergenți inferiori și caporali:

galonul reprezintă o fișie aurie (argintie pentru Forțele Aeriene) din mătase artificială, în relief, avînd lățimea de 10 mm.

Galoanele pentru uniforma de instrucție sînt de culoare neagră.

128. *Nasturi pentru uniformă*

Nasturii sînt de formă rotundă și au în centru imaginea conturată a Stemei de Stat a Republicii Moldova în relief. Diametrul nasturilor este de 24 mm, de 22 mm și de 14 mm. Nasturii cu diametrul de 22 mm și de 14 mm au pe perimetru un cerc în relief. Reversul nasturilor este prevăzut cu ureche de fixare.

Nasturii se utilizează în modul următor:

a) cu diametrul de 24 mm, de culoare aurie – la vestonul de culoare gri-deschis pentru corpul de ofițeri cu grade supreme;

b) cu diametrul de 22 mm, de culoare aurie (argintie pentru Forțele Aeriene) – la vestoanele tuturor categoriilor de militari;

c) cu diametrul de 22 mm, de culoare aurie – la sacourile uniforme de gală a tuturor categoriilor de militari;

d) cu diametrul de 22 mm, de culoare verde-închis – la pardesiuri și paltoane de culoare verde-închis;

e) cu diametrul de 14 mm, de culoare aurie – la jachetele uniforme de gală pentru militarii-femei;

f) cu diametrul de 14 mm, de culoare aurie (argintie pentru Forțele Aeriene) – la chipiuri (cu excepția chipiului cu desen camuflat), la vestoane și pe epoleții detașabili;

h) cu diametrul de 14 mm, de culoare verde-închis – la giacă.

